

KOMENSKÝ

PŘÍBĚHY LIDSKOSTI

Labyrint světa a ráj srdce
400 let jsme v tom s Komenským
1623–2023

www.komensky2020.cz

VC | VIA
COMENIA

ev etická výchova

km

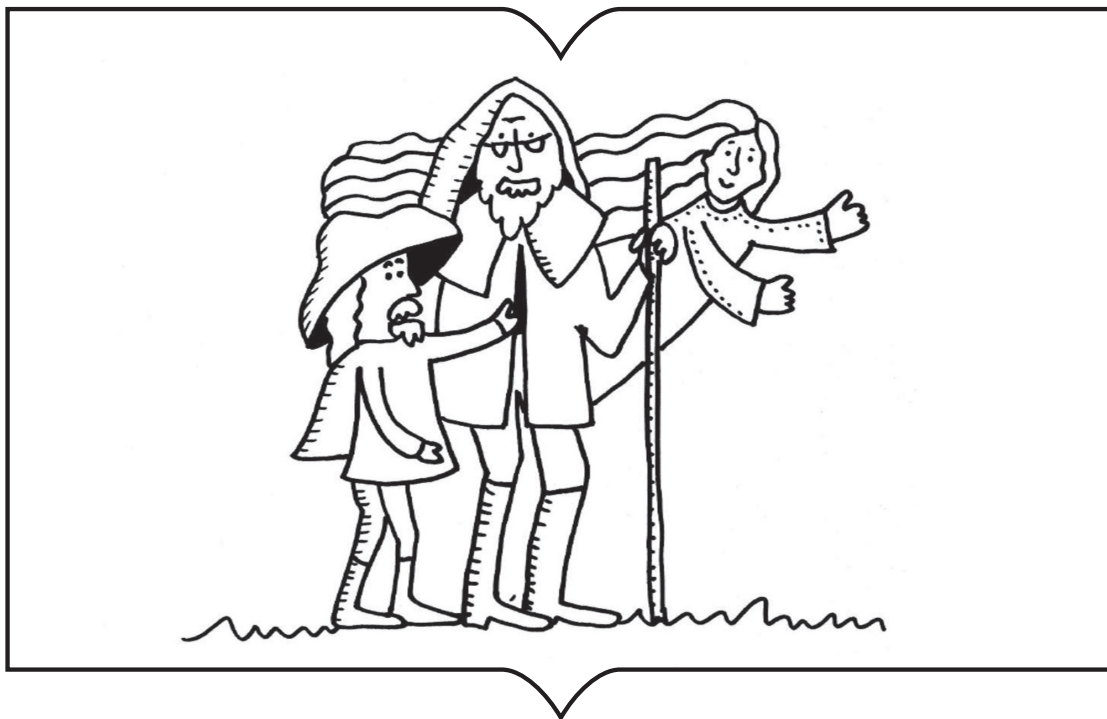
HOPE
4KIDS

CENTRUM
PRO ETIKU
A ROZVOJ
CHARAKTERU

EMUN PANGAEA

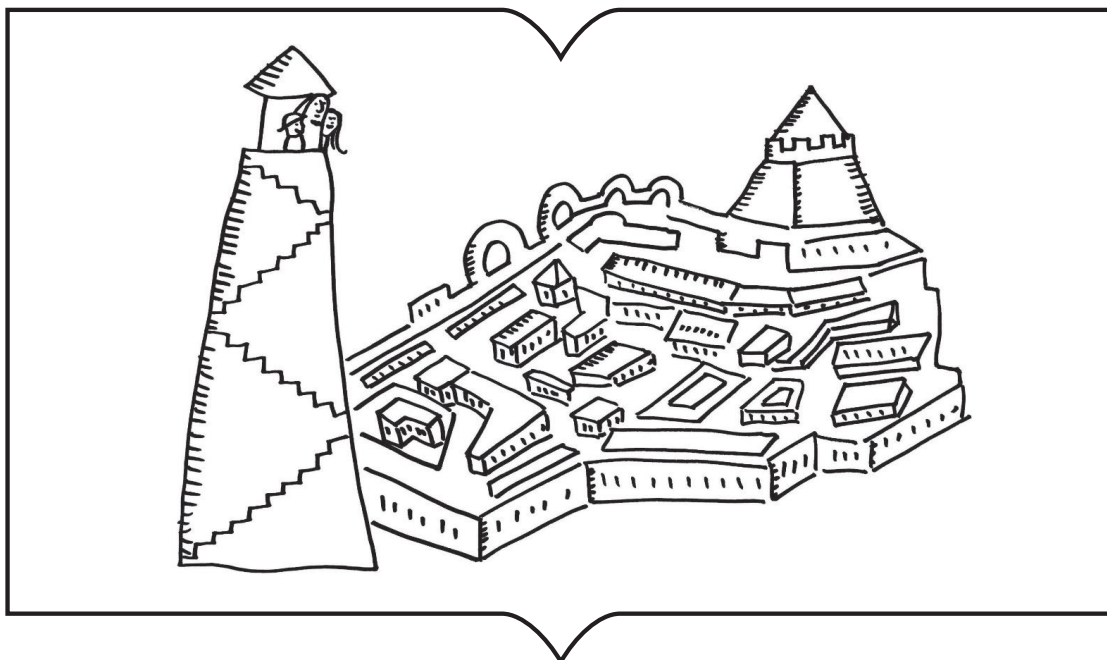
Jak šel Poutník do světa

Jeden Poutník se rozhodl, že se vydá na vandr do světa, aby tam našel smysl svého života, pokoj, naplnění a povolání. Na cestě potkal dva tajemné průvodce: Všudybuda a Mámení. Od Mámení dostal Poutník růžové brýle, aby mu vše ve světě připadalo krásnější než ve skutečnosti. (Naštěstí nosí brýle dole na nose, takže přes ně vidí skutečnosti takové, jaké doopravdy jsou. Díky tomu si o věcech může vytvořit vlastní obrázek.)

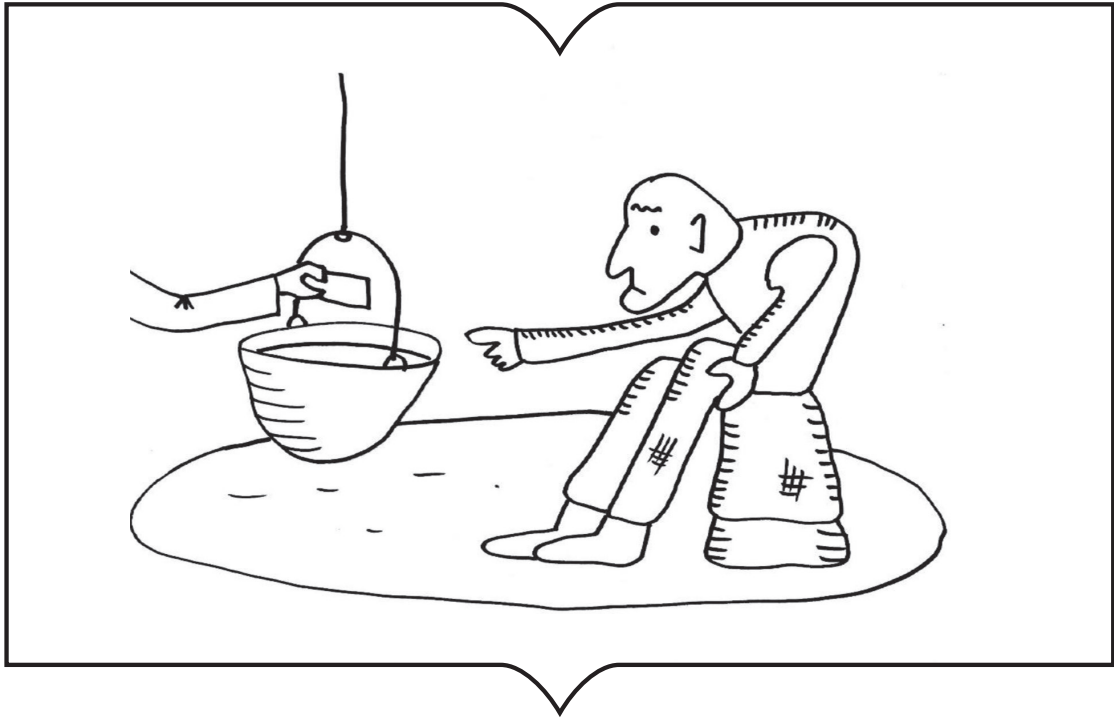
Labyrint

Poutník se ocitl se svými průvodci na náramně vysoké věži, odkud uviděl celé město jako na dlani. Všudybud ukázal Poutníkovi město. Dívali se spolu na bránu života, kudy lidé přicházejí na svět, i bránu rozchodu, kde si lidé vybírají povolání. Z výšky také viděli ulice s jednotlivými zaměstnáními a pracemi všeho druhu.

U Osudu

Sešli z věže a přišli do brány rozchodu, kde si měl Poutník vytáhnout lístek z měděného kotle u Osudu. Jenže on se nedokázal rozhodnout, jaké povolání by si měl vybrat. Předložil tedy Osudu žádost, zda by si nejprve směl vše prohlédnout.

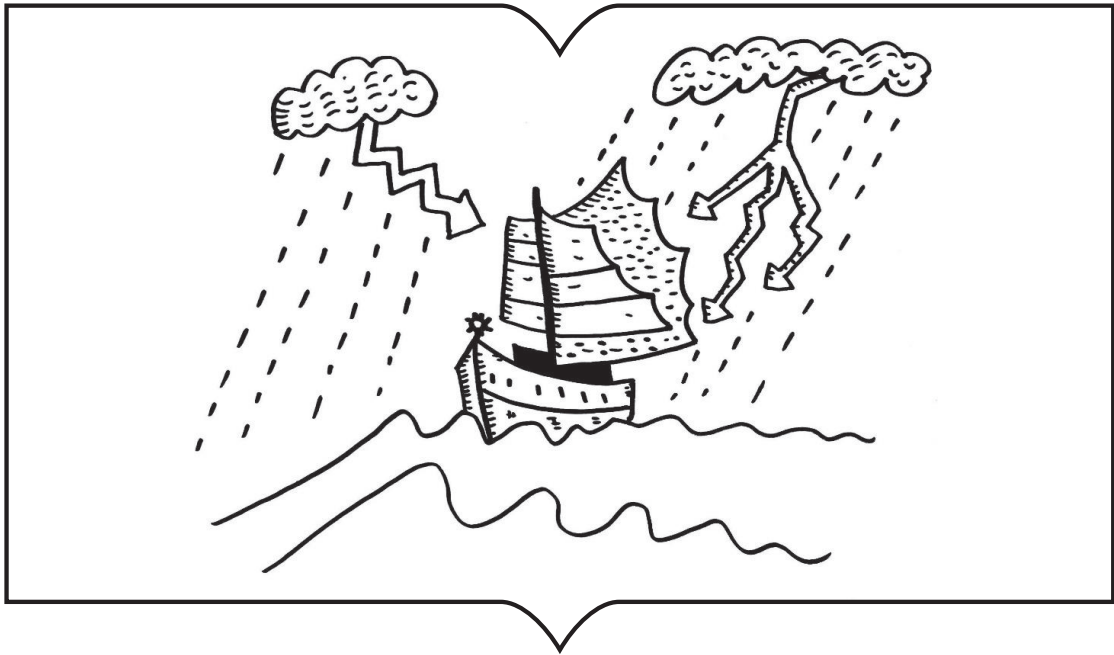
Devatero řemesel

Poutník vstoupil do ulice řemeslníků, kde se každý snažil svými rukama vydobýt živobytí. Viděl zde mnoho dřiny a sténání. Zjistil, že všechno lidské pachtění je jen pro ústa, duše nasycena není.

Mezi obchodníky

Průvodci jej vzali mezi obchodníky, kteří přepravují zboží po moři. Mají prý svobodnější život, pohybují se po světě volně jako pták. Jenže na moři je stíhalo jedno neštěstí za druhým a nakonec loď ztroskotala! Jako ztroskotanec Poutník pochopil, že život není jen o jídle, pití a získávání bohatství. V životě jde o víc. Pokud má v sobě člověk něco cennějšího, totiž duši, měl by o ni pečovat a hledat její prospěch a blaho.

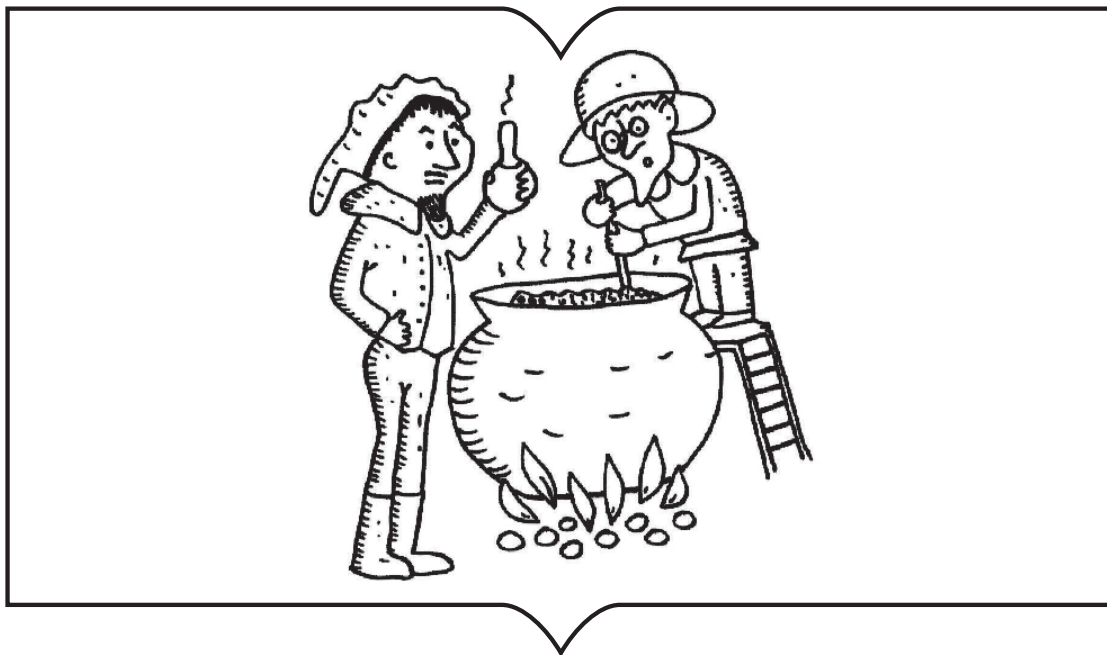
Za učností k učeným

Proto ho průvodci vzali mezi učené. Prý není nic krásnějšího, než když se člověk zbaví vší tělesné námahy a vede lehčí a pohodlnější život. Přišli do místnosti, ve které se učenci učili a studovali. Avšak takové biflování vypadalo dosti bolestivě a násilně, což se Poutníkovi nelíbilo.

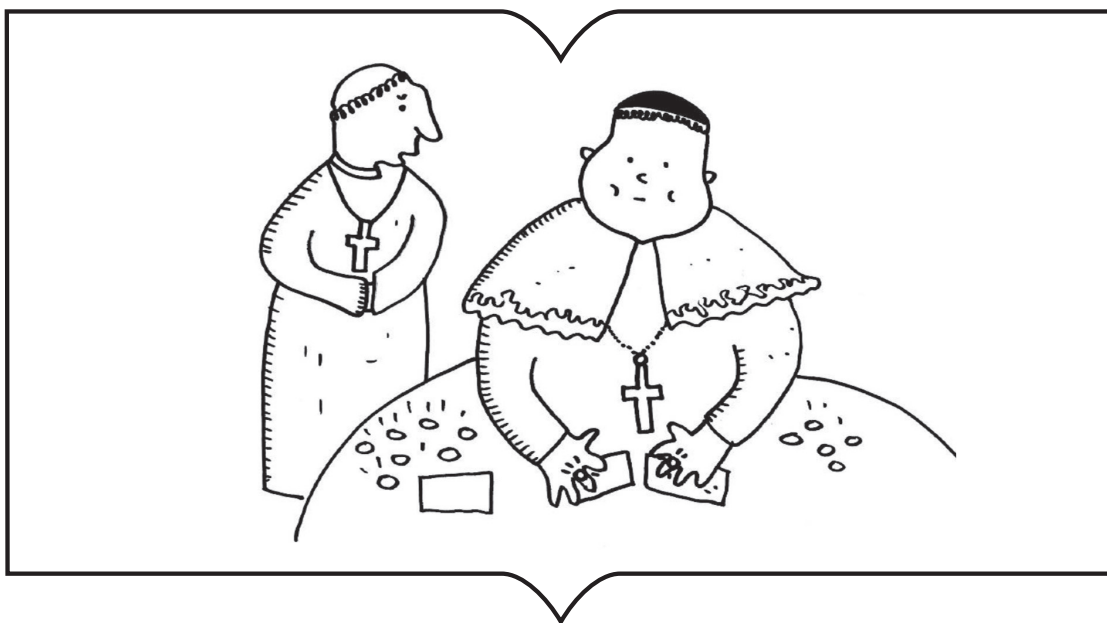
Za tajemstvím k alchymistům

Průvodci vedli Poutníka jakousi tajemnou chodbou do hlubokého kráteru, který vy-
padal jako nitro vyhaslé sopky. Nechtěli mu prozradit, kam jej vedou. Prý tam, kde je vrchol
lidského důvtipu, rozkoš nad rozkoše. Místo, kde lidé přeměňují kovy na zlato. Jsou tam
lidé, kteří mají elixír mládí i kámen mudrců a umějí člověku zajistit věčné zdraví i nesmrtel-
nost. Jenže ani tam Poutník nenašel žádný pořádný smysl, spíše čáry máry a různý klam.

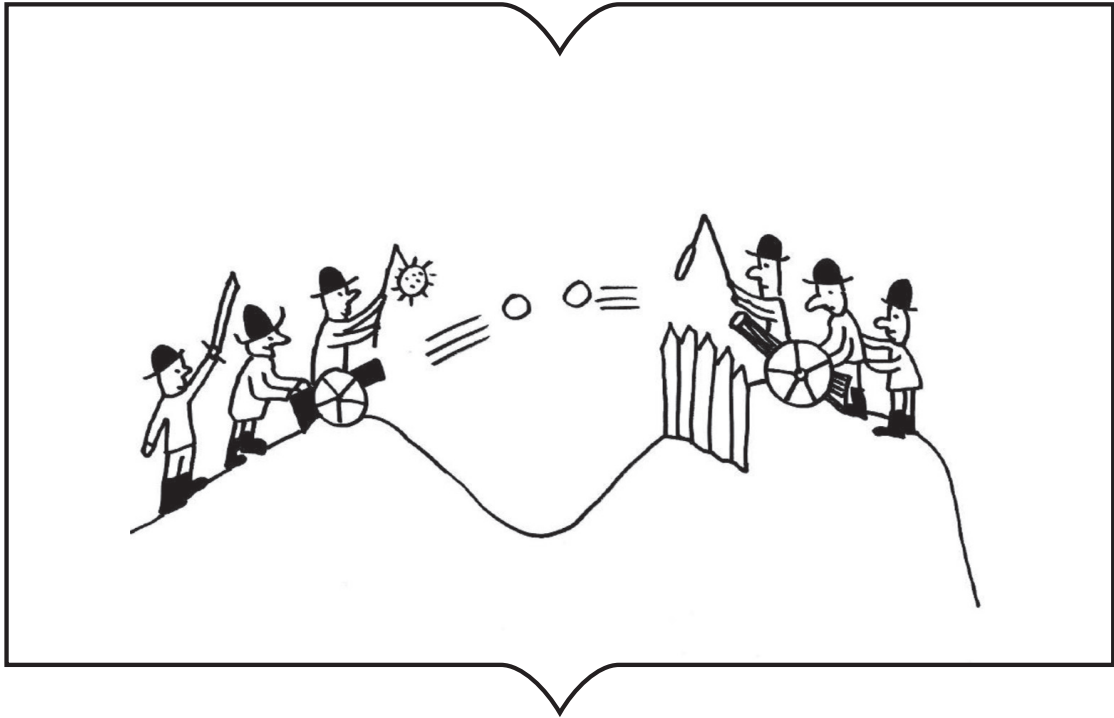
Cestou nábožnosti

Protože se Poutníkovi zatím nikde nelíbilo, vzali jej průvodci mezi nábožné lidi. Nej-
prve mezi pohany, pak mezi židy a nakonec k muslimům. Bylo tam sice i něco pěkného, ale
předně to tam vůbec nevonělo. Byl tam hrozný smrad. Průvodci přivedli Poutníka k jakési
řece, kterou procházeli lidé. To jsou prý křesťané, kteří tam byli křtěni. Poutníkovi se tito lidé
zdáli pokojní, proto se mezi ně chtěl podívat. Myslel si, že konečně nalezne lidi pokoje. Ale
i tady se zklamal – hádali se mezi sebou, uráželi se a viděl tu i mnoho samolibosti a pýchy.

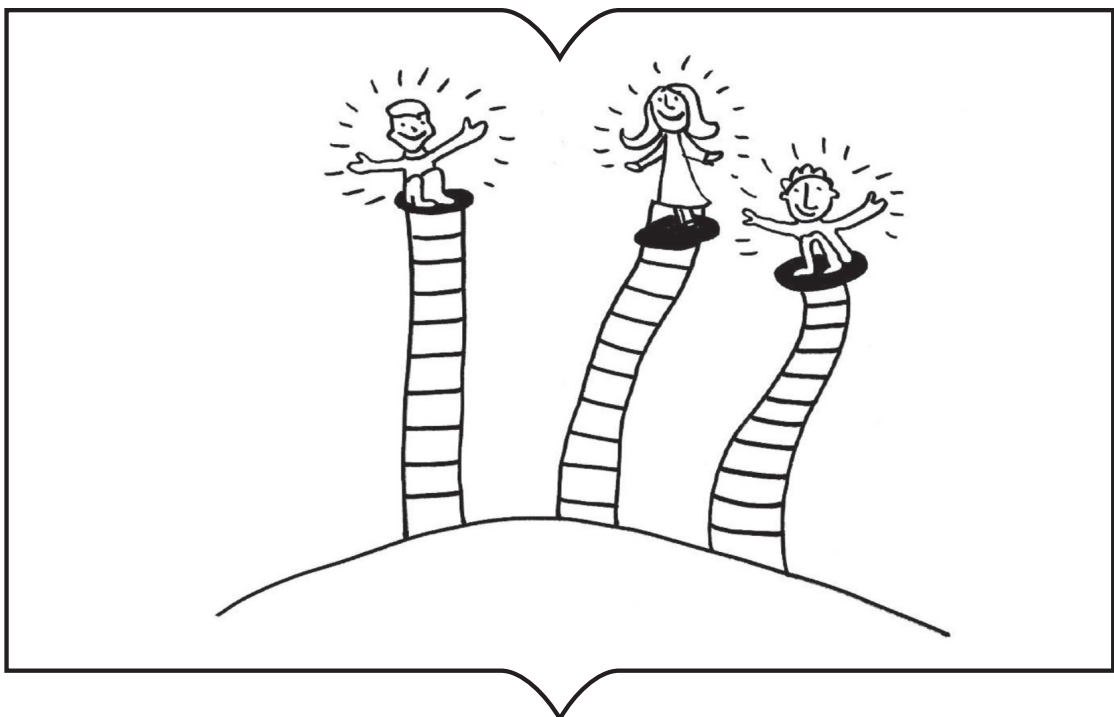
Ve válečné zóně

Poutník se dostal do válečné ulice. Vojáci se vychloubali svými válečnými příběhy. Každý přesvědčoval toho druhého o tom, které zbraně a způsob boje jsou nejlepší. Když to Poutník uslyšel, zhroutil se, zvláště když viděl mučící nástroje.

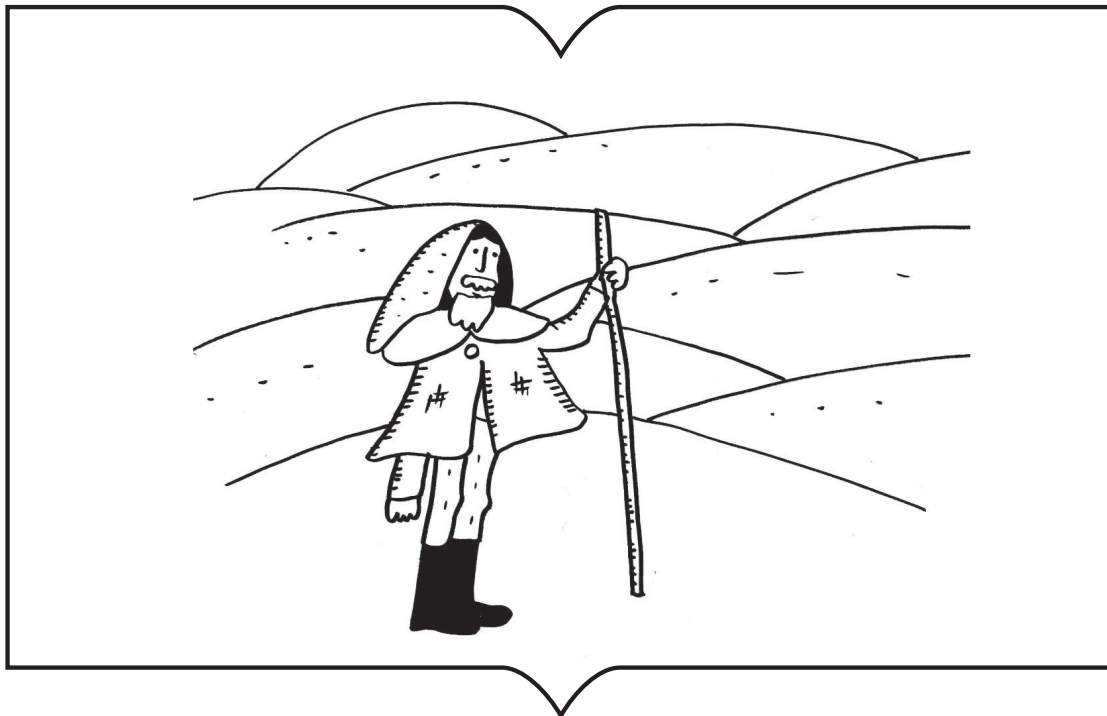
Mezi slavnými

Poutník narazil do jakéhosi vysokého žebříku, na kterém seděli nějací lidé. Pod žebříky byla všude spousta jiných lidí, kteří slavné VIP obdivovali. Jeden byl slavný zpěvák, druhý herec, další populární youtuberka. Ale každou chvíli někdo z toho vysokého žebříku spadl dolů a ostatní, kteří mu dříve tleskali, se mu nyní posmívali. Ani tam se Poutníkovi nelíbilo.

Na poušti

Poutník byl smutný a utekl ze světa na poušť.

Světlo ve tmě

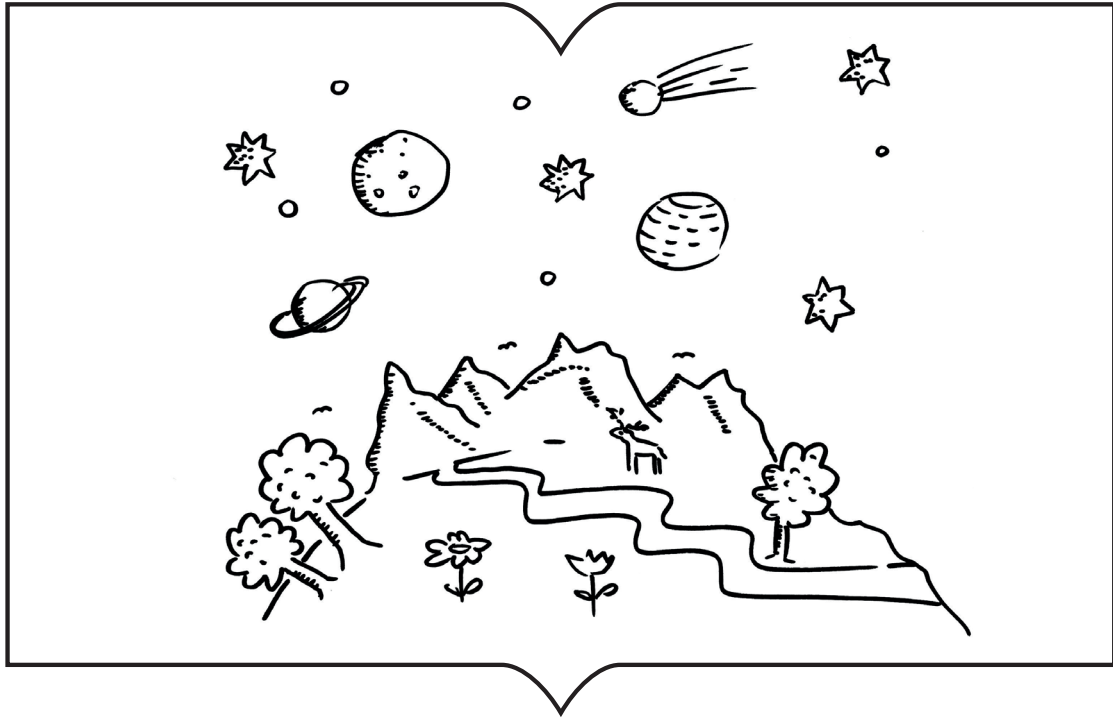
Zavřel se do svého srdce a tu uviděl proud světla a k němu promluvil hlas: „Drahý Jane, díval jsem se, jak jsi bloudil, ale už jsem se na to nechtěl dívat dále. Přivedl jsem tě k sobě a uvedl tě do sebe sama. Toto místo jsem si zvolil za palác, kde budu přebývat a budeš-li tu přebývat se mnou, nalezneš zde, co jsi marně hledal ve světě – POKOJ, UTĚCHU a HOJNOST všeho. Slibuji ti, že nebudeš zklamán, tak jako tam.“

A Poutník si klekl a řekl: „Ano, bloudil jsem Ježíši a nevěděl, kam jít. Odešel jsem od tebe a ztratil sám sebe. A teď ses objevil a přivedl mě k sobě zpět. Zde jsem Ježíši, Pane můj. Vezmi si mě. Chci být tvůj a zůstat tak na věky. Mluv ke svému služebníkovi a dej, ať poslouchá. Řekni mi, co chceš a dej, ať v tom najdu zalíbení. Ulož mi, co se ti líbí. A dej, ať to unesu. Obrát mě, k čemu chceš a dej, ať na to stačím.“

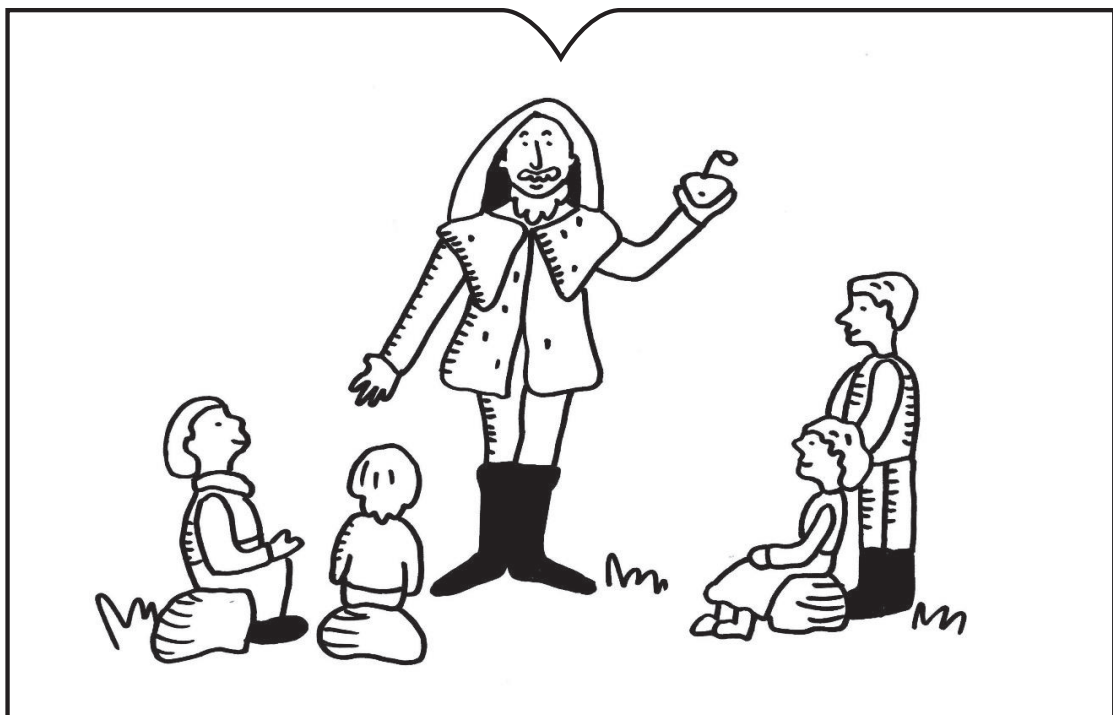
Krásy světa

Ježíš sundal Poutníkovi růžové brýle od Mámení a dal mu nové brýle, aby viděl vše správně. Konečně našel to, co celou dobu hledal, vylezl ze své samoty, rozhlédl se a viděl krásy světa a byl šťastný. Přemýšlel, co dál.

Učitelem národů

Nakonec se rozhodl a vrátil se do města do ulice mezi učené. Chce se stát učitelem. Samotnému rektorovi ukázal svět přes modré brýle, které dostal. Ten se na krásu světa nemůže vynadívát. A Poutníkovi dovolil, aby o tom světě učil své žáky. Tak se Poutník stal učitelem národů.

Nápady ke stopovačce Labyrint světa a ráj srdce

pro skupinu dětí mladšího školního věku

1. stanoviště – Jak šel poutník do světa

Rozdejte rekvizity mezi děti. Klobouk pro Všudybuda. Závoj pro Mámení. Růžové brýle pro ostatní děti – Poutníky. Růžové brýle lze vyrobit velmi levně z růžových chlupatých drátků.

2. stanoviště – Labyrint

Natáhněte mezi stromy klikatě provázek. Bude symbolizovat labyrint. Děti se ho drží a procházejí od začátku do konce. Starší děti mohou mít oči zavázané šátkem.

3. stanoviště – U Osudu a Devatero řemesel

Děti si losují lístečky s názvy povolání a pak pantomimicky předvádějí jako v My jsme chudí vandrovníci.

4. stanoviště – Mezi obchodníky

Označíme území – moře. Na jednu stranu položíme zboží (např. jablka, ořechy). Děti přebíhají na druhou stranu jako kupecké lodě. V moři je pirát. Koho pirát chytne, ten mu musí odevzdat zboží a vrátit se. Kdo vyhraje? Pirát nebo kupci?

5. stanoviště – Za učeností k učeným

Učenci se stále něco učí. Děti se naučí jazykolamy: „Strč prst skrz krk.“ „Od poklopu ku poklopu Kyklop kouli koulí.“ „ Strýc Šusta v Sušici švestky suší.“

6. stanoviště – Za tajemstvím k alchymistům a cestou nábožnosti

Alchymisté se snažili proměnit kameny ve zlato. Každé dítě přinese jeden kámen a zabalí ho do stříbrného alobalu a dají je na jednu hromadu. Okolo kamenů vyznačte kružnici o průměru cca pět metrů. Uvnitř je Všudybud a Mámení, hlídají stříbrný poklad. Ostatní se snaží proběhnout a kámen z hromady ukradnout.

7. stanoviště – Ve válečné zóně

Ve válečné zóně se děti naučí střílet na terč. Posbívají šišky a každý se snaží 5× trefit určený strom.

8. stanoviště – Mezi slavnými

Kdo z dětí si troufne zazpívat jako slavný zpěvák? Šiška představuje mikrofon.

9. stanoviště – Na poušti a světlo ve tmě

Poutník našel své srdce – děti také budou hledat své srdce. Poschovávejte v lese tolik srdcí, kolik je dětí. Na každém srdci je podpis. Každý má za úkol najít to své a pověsit si ho na krk nebo ho sníst – to podle materiálu :-)

10. stanoviště – Krásy světa

Poutník se učí poznávat krásy světa. Děti přinesou zadané přírodniny: smrková a borová větvička, bukový list, jaterník, slunéčko sedmitečné, ploštice růměnice apod.